

Aktuální shrnutí platných a přijímaných opatření

Protože v souvislosti s koronavirem je přijímána řada opatření dopadajících na podnikatelské prostředí a to poměrně překotně, přináší tato informace krátké povelikonoční shrnutí.

Daňová opatření

Platná daňová opatření jsou upravena buď zákony anebo na úrovni rozhodnutí vyhlášených od 16. do 31.3.2020 ve [Finančních zpravodajích](#) 4 až 6; Finanční správa se jim věnuje na stránce [Nouzový stav \(Covid 19\)](#).

Zákonem je řešeno **přerušování evidence tržeb** od 27.3.2020 (zákon č. 137/2020 Sb.) - viz [informace rozeslané dne 26.3.2020](#), která dále pojednává o dalších opatřeních řešených na úrovni zákona (zákon č. 134 a 136/2020 Sb.) zavádějících **odložení a také odpuštění pojistného a záloh na pojistné pro OSVČ**.

Ve čtvrtek 9.4.2020 podepsal prezident **zákon o kompenzačním bonusu** – viz následující kapitola.

Další opatření jako **zrušení daně z nabytí nemovitých věcí** (viz [tisková zpráva MF aktualizovaná 3.4.2020](#)) či **zpětného uplatnění daňové ztráty** vykázané za rok 2020 zpětně základech daně z příjmů za období let 2019 a 2018 jsou zatím jen ve fázi slibů a zatím je MF ani nepředložilo do vlády k projednání, natož aby se jimi zabýval Parlament.

[Informace aktualizovaná dne 25.3.2020](#) byla věnována opatřením vyhlášeným ve Finančních zpravodajích 4 a 5, tj. především opatřením v oblasti **daní z příjmů** (např. prominutí úroků za opožděnou úhradu daně a pokuty za opožděné tvrzení daně v souvislosti s úhradou daně splatné 1.4.2020 a termínem pro podání daňového přiznání do 2.4.2020 a prominutí zálohy na daň z příjmů splatné 15.6.2020). Oblastí **DPH** se týká především plošné prominutí pokuty za pozdní podání kontrolního hlášení ve výši 1 tis. Kč.

Ve [Finančním zpravodaji 6/2020](#) bylo zveřejněno **plošné prominutí úroku za opožděnou úhradu dubnové a červencové zálohy na daň silniční**. Zálohy na daň silniční za 1. resp. 2. čtvrtletí 2020 jsou tedy splatné k 15.4. resp. 15.7.2020, ale pokud budou tyto zálohy uhrazeny do 15.10.2020, tak bude příslušný úrok z prodlení automaticky prominut. Pokud by však byly uhrazeny až po 15.10.2020, tak by byl úrok z prodlení předepsán ve vazbě na původní datu splatnosti 15.4. resp. 15.7.2020.

Ve [Finančním zpravodaji 6/2020](#) bylo také zveřejněno plošné **prominutí DPH u bezúplatných dodání uvedeného zboží či služeb – jedná se např. o bezúplatná dodání roušek**. Jestliže tedy např. zaměstnavatel nakoupil roušky za účelem ochrany zdraví zaměstnanců při výkonu práce, tak pochopitelně může uplatnit z tohoto nákupu odpočet DPH. Pokud však část roušek byla např. darována zaměstnancům či jiným osobám pro jejich soukromé účely, tak na základě uvedeného prominutí není nutné odvádět z těchto „darů“ DPH na výstupu a zůstává zachován nárok na odpočet daně na vstupu (viz též [odpovědi Finanční správy na dotazy k DPH](#)).

Kompenzační příspěvek až 25 tis. Kč pro OSVČ

Kompenzační bonus pro OSVČ až 25 tis. Kč (500 Kč za každý den z 50denního bonusového období od 12.3. do 30.4.2020) řeší [zákon](#) o kompenzačním bonusu v souvislosti s krizovými opatřeními v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2, který minulý týden schválil Parlament a 9.4.2020 jej podepsal prezident. Zákon již čeká jen na vyhlášení ve [Sbírce zákonů](#), ke kterému by mohlo dojít již dnes či zítra. Součástí zákona je (na základě přijatého pozměňovacího návrhu) také osvobození „ošetřovného“ pro OSVČ ve výši 424 Kč/den od daně z příjmů fyzických osob.

Žádosti o kompenzační bonus jsou velice jednoduché a lze je finančním úřadům zasílat již nyní, ale pochopitelně nemohou být tyto žádosti vyřízeny dříve, než zákon začne platit. [Internetová stránka s](#)

[žádostí](#) o kompenzační bonus obsahuje několik možností práce s touto žádostí. Jednou z možností je přímé stažení interaktivního formuláře v pdf - v některých případech se příslušný soubor v prohlížeči přímo neotevře (prohlížeč např. zobrazí anglický text požadující Adobe reader 8 a vyšší), což pochopitelně nijak nebrání stažení příslušného pdf souboru (tlačítkem pro stažení souboru, které prohlížeče obsahují obvykle vpravo nahoře) a následní práci s tímto souborem. V současné době již uvedená stránka umožňuje i další způsoby stažení resp. vygenerování příslušného pdf souboru, takže by stažení souboru měli zvládnout i ti uživatelé PC, kteří neumí s prohlížeči internetu pracovat. Žádost lze na základě přijatého pozměňovacího návrhu podávat i e-mailem bez zaručeného elektronického podpisu.

Finanční správa podala ke kompenzačnímu bonusu např. tyto informace:

- [tisková zpráva MF ze dne 31.3.2020 \(aktualizovaná 9.4.2020\)](#)
- [dotazy a odpovědi ze dne 1.4.2020 \(aktualizováno 9.4.2020\)](#)
[základní informace MF ke kompenzačnímu bonusu ze dne 31.3.2020 \(aktualizováno 9.4.2020\)](#)
- [návrh zákona schváleného Poslaneckou sněmovnou dne 7.4.2020](#)

Formální podmínkou (aby se OSVČ stala tzv. subjektem kompenzačního bonusu) pro nárok na kompenzační bonus je, že příslušná osoba byla OSVČ pro účely důchodové pojištění k 12.3.2020 a nebyla současně zaměstnancem pro účely nemocenského pojištění. Této formální podmínce může vyhovět např. i **OSVČ, která je spolupracující manželkou**.

Příklad 1

Manželka byla pro účely důchodového pojištění spolupracující osobou k datu 12.3.2020 (správou sociálního zabezpečení byla vedena jako OSVČ). Splňuje tato OSVČ formální nárok na kompenzační bonus?

Uvedená osoba může splňovat formální nárok na kompenzační bonus. Pokud by byla např. zaměstnána a z titulu tohoto zaměstnání by byla účastna nemocenského pojištění jako zaměstnanec, tak by formální nárok nesplňovala. Pokud by však nemocenského pojištění jako zaměstnanec účastna nebyla (např. by i mohla pobírat příjem na základě dohody o provedení práce do 10 tis. Kč měsíčně), tak by formální nárok na kompenzační bonus splňovala.

Formální nárok splňuje OSVČ bez ohledu na to, zda je pro účely důchodového zabezpečení její činnost považována za hlavní nebo vedlejší. Pokud je důvodem pro vedlejší činnost např. přiznání starobního důchodu nebo nárok na rodičovský příspěvek, tak formální nárok splněn je. Pokud by se však jednalo o zaměstnance pro účely nemocenského pojištění, tak formální nárok na příspěvek splněn není.

Příklad 2

OSVČ je současně zaměstnancem pro účely nemocenského pojištění - např. z důvodu pracovního poměru se sjednaným příjmem alespoň 3.000 Kč měsíčně. Splňuje tato OSVČ formální nárok na bonus? *V tomto případě formální nárok splněn není. Pokud by však OSVČ byla činná jako zaměstnanec a příslušná činnost by nezaložila účast na nemocenském pojištění (např. by se jednalo o dohodu o provedení práce se sjednanou odměnou do 10 tis. Kč měsíčně), tak by formální nárok na bonus splněn být mohl.*

Příklad 3

Společník a zároveň jednatel s.r.o. je od s.r.o. odměňován na základě smlouvy o výkonu funkce jednatele a jiný příjem ze závislé činnosti nepobírá ani od "své" s.r.o., ani od jiného zaměstnavatele. Splňuje tento společník formální nárok na bonus, pokud současně vykonává činnost jako OSVČ a tuto činnost vykonával podle předpisů o důchodovém pojištění k 12.3.2020?

Formální nárok na bonus v tomto případě závisí na tom, zda příjem jednatele zakládá či nezakládá účast na nemocenském pojištění. Pokud tedy odměna jednatele nepřesahuje částku 3.000 Kč měsíčně, formální nárok na bonus je splněn (odvod pojistného na zdravotní pojištění z této odměny na tom nic nemění). Pokud odměna jednatele činí měsíčně 3.000 Kč a více, tak formální nárok splněn není.

OSVČ nemusela nutně vykonávat činnost k 12.3.2020 - zákon v § 2 odst. 2 pamatuje na **osoby, které přerušili činnost po 31.8.2019 (sezónní činnost)**. Pokud tyto osoby zahájily činnost až po 12.3.2020 (v omezeném rozsahu), tak splňují formální nárok ode dne zahájení činnosti.

Příklad 4

OSVČ provozuje od jara do podzimu půjčovnu lodiček a v období od 1.10.2019 do 13.3.2020 měla OSVČ přerušenu činnost. Splňuje formální nároky na bonus?

Formální nárok na bonus v tomto případě je splněn, ale až od 14.3.2020 - bonusu tedy nenáleží v plné výši 25.000 Kč, ale 500 Kč za den; v daném případě počínaje 14.3.2020 by bonus činil 24.000,-Kč.

Bonus v plné výši 25.000,- Kč nenáleží např. také např. při pobírání podpory v nezaměstnanosti. **Kompenzační bonus nelze pobírat současně s podporou v nezaměstnanosti.** Podle § 3 odst. 3 zákona nenáleží bonus za dny, za které je pobírána podpora v nezaměstnanosti; a současně platí, že pobírání bonusu vylučuje vznik nároku na podporu v nezaměstnanosti.

Příklad 5

OSVČ pobírá za období do 31.3.2020 podporu v nezaměstnanosti. Splňuje formální nároky na bonus? *Formální nárok na bonus v tomto případě nemůže být za období do 31.3.2020 splněn. Mohl by však být splněn za období od 1.4.2020 (potom by činil 15.000 Kč), avšak za duben by již nemohl vzniknout nárok na podporu v nezaměstnanosti.*

Pokud OSVČ činnost k 12.3.2020 neměla ani přerušenu, ani zahájenou, tak ji bohužel nárok na kompenzační bonus nevzniká.

Příklad 6

Kadeřnice získala příslušné živnostenské oprávnění v únoru 2020. Splňuje formální nároky na bonus, jestliže:

- kadeřnictví si pronajala od 9.3.2020 a od tohoto data oznámila zahájení činnosti OSVČ,
- kadeřnictví si pronajala od 16.3.2020 a zahájení činnosti OSVČ oznámila od 1.3.2020
- kadeřnictví si pronajala od 16.3.2020 a zahájení činnosti OSVČ oznámila od 16.3.2020 ?

Formální nárok na bonus je v tomto případě splněn pouze u situací a) a b); v situaci c) nárok na bonus nevzniká.

Formální nárok na bonus splňuje osoba, která vykonává činnost jako OSVČ dle předpisů o důchodovém pojištění. Může se tedy jednat nejen o osobu, která dle předpisů o důchodovém pojištění vykonává **činnost hlavní, ale i činnost vedlejší. U výkonu činnosti vedlejší přitom není podstatné, zda OSVČ je či není účastna důchodového pojištění.**

Příklad 7

OSVČ pobírá starobní důchod a její činnost je proto pro účely důchodového pojištění považována za činnost vedlejší. Splňuje formální nároky na bonus, jestliže rozdíl příjmů a výdajů za rok 2019:

- a) dosáhl částku zakládající účast na důchodovém pojištění v roce 2019, tj. částku 78.476 Kč
- b) nedosáhl částku zakládající účast na důchodovém pojištění v roce 2019, tj. částku 78.476 Kč, a OSVČ se dobrovolně nepřihlásila k účasti na důchodovém pojištění?

V tomto případě je formální nárok na bonus splněn v obou situacích. Není tedy podstatné, zda OSVČ pojistné na důchodové pojištění za rok 2019 platí (případ a)) či neplatí (případ b)). Není ani podstatné, zda ji vznikne účast na důchodovém pojištění za rok 2020 (povinně při dosažení zisku 83.603 Kč) či nikoli.

Kromě formálního nároku na bonus musí být naplněn také účel zákona a v § 3 upravuje **předmět kompenzačního bonusu** tak, že OSVČ (označovaná zákonem jako subjekt kompenzačního bonusu) **nemohla svoji činnost zcela nebo z části vykonávat nad míru obvyklou v důsledku ohrožení zdraví nebo v důsledku krizových opatření přijatých v souvislosti s koronavirem.** Dále jsou v § 3 uvedeny příklady situací zakládajících nárok na kompenzační bonus (jsou-li současně splněny formální nároky) - např. uzavření provozovny či omezení jejího provozu či omezení poptávky po službách.

Splnění zákonných podmínek pro nárok na kompenzační bonus potvrzuje OSVČ svým čestným prohlášením, které je součástí žádosti. Na jednu stranu tedy k omezení činnosti muselo v předmětném období dojít (jinak by při následném zjištění nesplnění této podmínky byl bonus odebrán a podle informace MF by byl navíc doměřen úrok z prodlení), na druhou stranu je na příslušné OSVČ, čím toto omezení činnosti při případné následné kontrole doloží (např. uzavřením provozovny, omezením provozu, poklesem příjmů, zrušením objednávek).

Podpora zaměstnanosti Antivirus

Příspěvku na podporu zaměstnanosti z programu Antivirus jsme se věnovali v [informaci](#) rozeslané dne 8.4.2020. Od té doby např. MPSV přidalo na [stránky věnované programu Antivirus](#) některé nové informace, např. video s návodem na podání vyúčtování. Také bylo upozorněno na [nejčastější chyby](#) při podávání žádostí (spousta žádostí byla podána bez doložení čísla bankovního účtu).

MPSV také aktualizovalo [manuál pro zaměstnavatele k programu Antivirus](#) – nová verze 2.0 z 8.4.2020 obsahuje některé drobné formulační změny (např. podle původní verze bylo dodržování pracovněprávních předpisů v kompetenci Státního úřadu inspekce práce (SÚIP) – podle aktualizované verze je v kompetenci SÚIP nikoli „dodržování“, ale „kontrola dodržování“ pracovněprávních předpisů.

Nejdůležitější změnou manuálu je nepochybně doplnění k režimům „A“ a „B“ na stranách 6 a 7, kde je doplněno, že maximální výše příspěvku (39 resp. 29 tis. Kč měsíčně na jednoho zaměstnance) se nekrátí úměrně délce trvání překážek v práci ani se nekrátí za měsíc březen dle doby uznatelnosti výdajů. Dále je zde doplněno, že pokud zaměstnavatel poskytuje náhradu mzdy vyšší, než je minimum podle zákoníku práce, tak se výše příspěvku odvíjí od výše skutečně poskytované náhrady mzdy v souladu se zákoníkem práce. A konečně byly na str. 7 a 8 doplněny příklady s výpočty náhrady mzdy a průměrného výdělku zaměstnance.

Přijímané zákony

Na vyhlášení ve [Sbírce zákonů](#) čeká **druhý balík zákonů přijatých v režimu legislativní nouze** – jedná se o tři zákony podepsané prezidentem. Kromě zákona upravujícího výše připomenutý kompenzační bonus pro podnikatele se dále jedná o **zákon o některých úpravách v oblasti dávek státní sociální podpory a příspěvku na péči** v souvislosti s nouzovým stavem při epidemii v roce 2020 (žadatelé o dávky nemusí dokládat výši svého příjmu - viz [tisková zpráva MPSV z 9.4. 2020](#)) a dále **zákon o některých úpravách v oblasti zaměstnanosti** v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (týká se např. prokazování bezdlužnosti či on-line registrace uchazečů o zaměstnání u Úřadu práce - viz [tisková zpráva MPSV z 9.4.2020](#)).

Parlament v současné době projednává také **třetí balík zákonů přijatých v režimu legislativní nouze** - návrhy těchto zákonů přijala Poslanecká sněmovna 8. a 9.4.2020 a Senát je bude projednávat 16.4.2020. Návrhy ve znění schváleném Poslaneckou sněmovnou jsou dostupné jako [senátní tisky](#) č. 230 až 243. Jedná se o návrhy:

- novely zákona o ČNB ([senátní tisk 230](#)),
- zákona o zvláštních pravidlech pro vzdělávání a rozhodování na vysokých školách v roce 2020 a o posuzování doby studia pro účely dalších zákonů ([senátní tisk 231](#)),
- novely zákona o realitním zprostředkování ([senátní tisk 232](#)),
- zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a exekučního řádu ([senátní tisk 233](#))
- zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS-CoV-2 na nájemce prostor sloužících k uspokojování bytové potřeby, na příjemce úvěru poskytnutého Státním fondem rozvoje bydlení a v souvislosti s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty ([senátní tisk 234](#)) – podle této novely je pronajímateli do konce letošního roku odepřeno právo jednostranně ukončit nájemný vztah z důvodu neplacení nájemného v době od 12.3. do 31.8.2020, pokud nájemce potvrzením od Úřadu práce doloží souvislost neplacení s koronavirem. Novela tedy v žádném případě neodkládá splatnost nájemného – pokud tedy nájemce nájemné řádně neuhradí, vzniká mu povinnost uhradit pronajímateli úroky z prodlení.
- novely zákona č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých činností v oblasti cestovního ruchu ([senátní tisk 235](#)) – tento návrh upravuje on-line zprostředkování služeb cestovního ruchu.
- zákona o pravomoci Policie ČR a obecní policie postihovat porušení krizových opatření a mimořádných opatření nařízených v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru SARS CoV-2 na území ČR ([senátní tisk 236](#)) – rozšíření pravomoci v ukládání pokut na místě,
- novely zákona č. 257/2016 Sb., o spotřebitelském úvěru ([senátní tisk 237](#)) – úprava výše úroků a sankcí, a to nejen u spotřebitelských úvěrů a zápůjček,
- novely zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti ([senátní tisk 238](#)),
- novely zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na nájemce prostor sloužících podnikání ([senátní tisk 239](#)) – návrh neumožňuje pronajímateli do 31.12.2020 vypovězení nájemního vztahu z důvodu neplacení nájemného, ke kterému došlo od 12.3. do 30.6.2020, pokud nájemce doloží omezení činnosti koronavirovými opatřeními,
- novely zákona č. 58/1995 Sb., o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a dalších zákonů ([senátní tisk 240](#)),

- zákona o zvláštních pravidlech pro výkon povolání lékaře a nelékařských zdravotnických povolání osobami, které získaly odborné vzdělání v jiném než členském státě Evropské unie, v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 ([senátní tisk 241](#)),
- zákona o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru označovaného jako SARS-CoV-2 na odvětví cestovního ruchu ([senátní tisk 242](#)) – zvláštní úprava pro zájezdy s termínem odjezdu od 20.2 do 31.8.2020,
- zákona o prodloužení lhůt pro konání doplňovacích voleb do Senátu ([senátní tisk 243](#)).

ZA POSKYTOVANÉ INFORMACE NÁM MŮŽETE POSLAT DOBROVOLNOU ÚHRADU

Nabídka nahrávek a komentářů

[Daně z příjmů 2019/2020](#) – Změny a novinky, které se promítnou do daňového přiznání za rok 2019, změny a novinky od roku 2020. Aktuální problémy jako je např. změna metodiky uplatnění výdajů u fyzických osob, obvyklá (referenční) cena při obchodech a zápůjčkách mezi spojenými osobami, zdanění příjmů z prodeje pozemků či cenných papírů (vč. zdanění zahraničních dividend) u FO. [Krátká ukázka](#) věnovaná paušálnímu výdaji na dopravu (vozidlo nesmí být použito jinou osobou).

[SRO 2020/2021](#) – zvukový záznam přednášky věnované aktuálním změnám a novinkám včetně novely zákona o obchodních korporacích od 1.1.2021. Daňové souvislosti rozdělování zisku, výplata záloh na podíly na zisku, zápůjčky mezi společníky a společnostmi, ukončení účasti společníka ve společnosti. [Krátká ukázka](#) se zabývá výplatou zálohy na podíl na zisku počátkem roku 2020 na základě mezitímní účetní závěrky k 30.11.2019 podle současné úpravy záloh na podíly na zisku v zákoně o obchodních korporacích i podle nové úpravy od 1.1.2021.

[Změny v daních 2019/2020](#) – zvukový záznam, ze kterého si můžete poslechnout [krátkou ukázkou](#) věnovanou okruhu činností, u kterých od 1.5.2020 podléhají hotovostní tržby evidenci tržeb.

[DPH 2019/2020](#) – zvukový záznam. Změny u dodávek zboží do jiného členského státu od 1.1.2020, změny sazeb (např. snížení sazby u dodání tepla od 1.1.2020 včetně vyúčtování záloh přijatých v roce 2019 a zdaněných 15% sazbou DPH). Další změny v DPH – např. zavedení všeobecného systému reverse charge. Vybrané problémy novely od 1.4.2019 včetně změn, které bude nutné promítnout v daňovém přiznání za prosinec či za 4. čtvrtletí roku 2019. Můžete si poslechnout [krátkou ukázkou](#) věnovanou příkladu důkazních prostředků, kterými lze jednoznačně prokázat, že zboží bylo přepraveno do jiného členského státu. Součástí doplňkových materiálů vysvětlivky Evropské komise ke změnám u dodání zboží mezi členskými státy EU od 1.1.2020 v češtině.

[Zdanění mezd 2018/2019](#) – stále aktuální nahrávka jen za 220 Kč + DPH.

[Opravné daňové doklady DPH](#) - komentář se na 10 stranách věnuje praktickým příkladům oprav základu daně podle § 42 ZDPH (daň byla původně přiznána správně a opravným daňovým dokladem se reaguje na následnou změnu okolností - např. na dodatečné snížení ceny) a oprav výše daně podle § 43 (v tomto případě se jedná o opravy chyb, kdy byl daňový doklad vystaven a vykázán chybně), a to se zaměřením na změny od 1.4.2019. Komentář je zdarma součástí zvukové nahrávky přednášky [Novela DPH a daní z příjmů 2019](#).

[Rozdělování a zdaňování zisku v sro](#) – komentář v pdf aktualizovaný na podmínky roku 2020, vzor valné hromady a rozhodnutí jediného společníka o rozdělení zisku. Tento komentář obdržíte zdarma při objednání zvukové nahrávky [SRO 2020/2021](#).

[Režim přenesení daňové povinnosti v roce 2020](#) – komentář v pdf aktualizovaný na podmínky roku 2020

VSTUP NA SEZNAM KOMENTÁŘŮ A ZVUKOVÝCH NAHRÁVEK

Krásné dny přejí

Ingrid a Pavel Běhounkovi
14.4.2020

18.4.2020 doplněn příklad 7
ke kompenzačnímu bonusu

[Sledujte náš WEB](#)

[FACEBOOK O DANÍCH](#)